

Gemeenteraad Amsterdam
Postbus 202
1000AE Amsterdam

Amsterdam, 3 april 2014

Betreft: Toekomst Olympisch Stadion

Geachte gemeenteraadsleden,

Het had niet veel gescheeld of het Olympisch Stadion had begin jaren negentig plaats gemaakt voor moderne woningbouw. Een groep Amsterdammers onder leiding van Piet Kranenberg kwam hier echter tegen in opstand en wist het Olympisch Stadion van de sloop te redden. Dankzij een grotendeels door de markt gefinancierde constructie is het stadion sindsdien volledig gerenoveerd en van betonnen plasbak getransformeerd tot een eigentijdse sporttempel met historische allure voor zowel de breedte- als de topsport. De genoemde constructie loopt echter op haar einde en de betrokken partijen kunnen en willen deze niet onder dezelfde voorwaarden continueren. Twintig jaar na Piet Kranenberg dreigt daardoor nu alsnog sluiting van dit, ook vanuit internationaal perspectief, unieke stadion. De Sportraad Amsterdam doet daarom met klem een beroep op de gemeenteraad van Amsterdam om haar verantwoordelijkheid te nemen bij het zoeken naar een toekomstbestendige oplossing. Hierin staat u niet alleen, maar dient u naar mening van de Sportraad wel het voortouw te nemen. Onderstaande aanbevelingen kunnen u daarbij helpen.

Situatieschets

De toekomst van het Olympisch Stadion is hoogst onzeker. De komende jaren vallen voorname inkomsten weg. Belangrijke sponsors (NOC*NSF; Lotto) bouwen hun bijdragen jaarlijks af en per 1 januari 2017 eindigt de jaarlijkse exploitatiebijdrage van BPF BouwInvest,

investeringspartner van het eerste uur. Vaste bespeler, atletiekvereniging Phanos, huurt tegen gereduceerd tarief en beperkt bovendien de mogelijkheden voor het organiseren van evenementen en concerten. Tegelijkertijd zorgt de bestaande huurconstructie voor grote ontevredenheid bij de atletiekvereniging, omdat deze hen bij evenementen verplicht uit te wijken naar de inloopbaan achter het stadion, hetgeen in 2013 volgens de atletiekvereniging zo'n honderd dagen het geval was. Tezamen betekent dit dat voor het Olympisch Stadion al in 2014 een tekort op de begroting dreigt. Om dit te voorkomen ziet SESAM¹ zich per direct genoodzaakt een aantal minder lucratieve sportevenementen (schoolsportdagen etc.) en gerelateerde activiteiten af te zeggen en de organisatie in te krimpen. Op iets langere termijn zal het stadion niet meer in staat zijn om te investeren in het noodzakelijke onderhoud en zal het uiteindelijk de deuren moeten sluiten. De Sportraad heeft tot op heden geen enkele partij (publiek noch privaat) gesproken die dit scenario wenselijk acht. Desalniettemin blijven initiatieven die tot een structurele oplossing (kunnen) leiden uit.

In juli 2016 zal het Olympisch Stadion met de organisatie van de EK Atletiek het middelpunt zijn van de Europese sportwereld. Dit grote internationale topsportevenement vormt niet alleen een belangrijke motivatie om zowel de toekomst van het Olympisch Stadion als die van Phanos voor die tijd goed te regelen, maar biedt hiertoe bovenal extra (financiële) mogelijkheden.

Aanbevelingen

De activiteiten van de organisatie Olympisch Stadion kunnen grofweg verdeeld worden in drie kerntaken: 1) het in stand houden van het monument Olympisch Stadion; 2) exploiteren van de (sportieve) faciliteiten in het stadion; 3) het ontwikkelen en ontplooiën van sportieve, culturele en educatieve activiteiten gerelateerd aan de Olympische beweging. Onderstaande aanbevelingen zijn langs deze drie lijnen ingedeeld en vergen volgens de Sportraad stuk voor stuk een andere benadering.

¹ De Stichting Olympisch Stadion Amsterdam (SOSA) is opgericht met als doel het Olympisch Stadion in stand te houden. Zij tracht dit te doen door het stadion te exploiteren. Hiertoe is de Stichting Exploitatie Olympisch Stadion Amsterdam (SESAM) in het leven geroepen. SESAM is verantwoordelijk voor het beheer, de programmering en het sport- en evenementendeel van het stadion.

1. In stand houden monument

Het Olympisch Stadion is een iconisch uithangbord van de stad Amsterdam en, belangrijker, een uniek bouwwerk dat een onmisbaar onderdeel uitmaakt van ons nationaal cultureel erfgoed. Het is naar mening van de Sportraad daarom een gedeelde verantwoordelijkheid van op z'n minst de verschillende overheden (gemeentelijk, provinciaal, nationaal) om het Stadion in stand te houden. Geen enkel zichzelf respecterend land immers laat zijn enige Olympische Stadion verwaarlozen. Om dit te voorkomen dient de gemeente Amsterdam het voortouw te nemen om een publiek-private coalitie te smeden die het behoud van en onderhoud aan deze monumentale accommodatie garandeert. Uiteraard kan deze coalitie hierbij een beroep doen op het Olympisch Stadion zelf en hen verplichten een deel van de exploitatieopbrengsten ten goede te laten komen aan het onderhoud. Daarnaast is de Sportraad ervan overtuigd dat er nog voldoende andere partijen zijn te vinden die bereid zijn te participeren. Het NOC*NSF is een voor de hand liggende, maar ook verschillende commerciële partijen zullen hierin geïnteresseerd zijn. Desgewenst is de Sportraad bereid zijn leden en netwerk ter beschikking te stellen om tot een dergelijke coalitie te komen.

De Sportraad adviseert de gemeente Amsterdam een coalitie te initiëren van publieke en private partijen die gezamenlijk zorg dragen voor het behoud van en onderhoud aan het Olympisch Stadion.

2. Exploiteren van (sport)faciliteiten

Momenteel wordt op twee manieren sport aangeboden in het OS. De leden van atletiekvereniging Phanos maken vrijwel dagelijks gebruik van het stadion en betalen daar een sterk gereduceerd huurtarief voor. Tegelijkertijd exploiteert SESAM de accommodatie door het stadion het hele jaar door te verhuren aan derde partijen. Tijdens deze evenementen zijn de leden van de atletiekvereniging verplicht uit te wijken naar (onder meer) de inloopbaan op het aangrenzende terrein van voetbalclub ASV Arsenal. Gebleken is dat deze combinatie beide partijen belemmert in hun functioneren en de wederzijdse onvrede als gevolg hiervan groot en groeiend is. In de wetenschap dat de huidige huurovereenkomst op haar einde loopt, adviseert de Sportraad de gemeente Amsterdam op korte termijn met een structurele

oplossing te komen voor de bestaande impasse. Dit betekent simpelweg dat een keuze gemaakt moet worden voor de wijze waarop het stadion wordt benut.

Twee overwegingen zijn hierbij naar mening van de Sportraad van belang. Ten eerste dat Phanos een succesvolle sportvereniging is die op alle niveaus (van kennismaking tot wereldtop) bijdraagt aan de sportieve doelstellingen van de stad Amsterdam. Haar bijna duizend leden verdienen een gepaste accommodatie waar ze structureel terecht kunnen. Ten tweede dat het bedrag dat SESAM geacht wordt jaarlijks bij te dragen aan het onderhoud van het stadion (zie aanbeveling 1) in verhouding staat tot de ruimte die hen wordt geboden om het stadion te exploiteren. Met andere woorden, hoe meer SESAM geacht wordt financieel bij te dragen, hoe minder ruimte er in het stadion zal zijn voor gesubsidieerde sportbeoefening en daarmee ook voor Phanos.

De Sportraad adviseert de gemeente Amsterdam een duidelijke keuze te maken voor de invulling van de (sport)activiteiten in het Olympisch Stadion.

3. Olympische sportieve, culturele en educatieve activiteiten

Gezamenlijk hebben SOSA en SESAM zich het afgelopen decennium ingespannen om het Olympisch Stadion te ontwikkelen van louter een evenementenlocatie tot een nationaal podium voor Olympische sportbeleving. De tentoonstelling van ons nationaal Olympisch erfgoed in een Olympisch museum (Olympic Experience) en de ontwikkeling van Olympische lespakketten zijn daarvan slechts enkele voorbeelden. Dergelijke initiatieven spreken – evenals de plannen die het Stadion heeft voor een sport/mediacafé – de Sportraad aan en passen bovendien in de Amsterdamse ambities van de SportAs. Eerder genoemde financiële ontwikkelingen leiden er echter toe dat ook deze activiteiten zullen moeten worden stopgezet en alle opgebouwde ervaring en expertise verloren dreigen te gaan. De Sportraad roept derhalve de gemeenteraad (en natuurlijk ook NOC*NSF) op het belang hiervan te onderschrijven en *en marge* van de afspraken over de eerste twee aanbevelingen ook hier een passende oplossing voor te vinden.

De Sportraad adviseert de gemeente Amsterdam zich tevens in te spannen voor het voortzetten van Olympische culturele en educatieve activiteiten.

De Sportraad Amsterdam rekt op spoedige behandeling van dit – voor de stad Amsterdam uiterst belangrijke - onderwerp in de daartoe geëigende raadscommissie.

Met vriendelijke groet,

mr. drs. R.D. Geerlings
Voorzitter

SPORTRAAD AMSTERDAM